

Dialog skal i faste rammer

Projektet 'Fra plan til handling i det åbne land' har givet Jammerbugt Kommune erfaringer med en bedre og mere systematisk dialog med landbrug, virksomheder og andre interessenter i det åbne land, til gavn for alle parter.

Landmænd, andre lokale erhvervsledere samt medarbejdere og politikere i kommunen skal have et bedre grundlag at træffe beslutninger ud fra, når de lægger planer for, hvad der skal ske i det åbne land. Eksempelvis når de planlægger større staldbyggerier, virksomhedsudvidelser, naturprojekter eller noget helt fjerde eller femte.

Mange røster høres

Samtidig skal borgerforeninger, natur- og miljøorganisationer og andre med interesse i det åbne land inddrages i planlægningen, og deres røster skal høres, inden færdige planer kommer i formel høring. Det er perspektivet i en metode for dialog om planlægningen for det åbne land, som Jammerbugt Kommune er ved at udarbejde. Det sker især ud fra erfaringerne fra projektet 'Fra plan til handling i det åbne land', som kommunen har samarbejdet med LandboNord og SEGES om fra efteråret 2013 til foråret 2015.

Én indgang til kommunen

Arbejdet med bedre dialog hænger for kommunen også sammen med et internt udviklingsarbejde, den har sat i gang under overskriften 'Én indgang til kommunen'. Det vil sige, at en virksomhed kun skal have én kommunal kontaktperson hvis virksomheden har en sag hos kommunen, for eksempel en miljøansøgning.

Tre typer møder

I projektet 'Fra Plan til Handling' er der arbejdet med faste procedurer for tre typer møder, som skal gøre dialogen mellem de forskellige parter bedre og mere systematisk. De tre er landmandsmøder, erhvervsmøder og interessentmøder. En fast manual for de tre slags møder er nu ved at blive skrevet ned. For alle tre mødetyper gælder, at de skal holdes på et tidligere tidspunkt, end parterne traditionelt mødes. Meningen er, at deltagerne skal drøfte hinandens planer så tidligt, at det er nemt at ændre dem og tilpasse dem til forskellige hensyn, som planlæggeren måske ikke har tænkt på i første omgang.

Landmandsmøder

Landmandsmøder er især interessant for den landmand, der ønsker at udvide og optimere sin bedrift, og som ønsker at tage bestik af muligheder og udfordringer, før han træffer beslutninger med langtrækkende økonomiske konsekvenser.

Inden mødet vil kommunens folk og landmandens konsulenter kortlægge ejendommen og nærområdet. Det vil være en slags grov-screening med fokus på de største udfordringer på ejendommen. Især skal der ses på, om der i nærområdet er naturinteresser, byudvikling eller andre forhold, som har betydning for bedriftens udvikling.

Desuden vil konsulenterne inden mødet lave en beskrivelse af produktionsforholdene på ejendommen, kort over dens jorde med videre.

Mødested på bedriften

Deltagerne i mødet vil udover landmanden eller landmandsfamilien typisk være en eller to medarbejdere fra kommunens Vækst- og Udviklingsforvaltning samt en eller to konsulenter fra et af landbrugets rådgivningscentre. Mødet holdes normalt på landmandsfamiliens hjemmebane – på bedriften.

Formålet med det er at afdække hvilke ønsker og planer landmanden selv og kommunen har for landbrugsvirksomheden og det område, den ligger i. Der skal skabes så meget tillid og åbenhed mellem parterne, at deltagerne får indsigt i de tanker, der ligger bag fremtidsplanerne – tanker som sjældent har været udtalte eller skrevet ned tidligere.

Ud af det er det meningen, at der skal opstå en dialog om, hvad der kan lade sig gøre, og hvad der ikke kan lade sig gøre, og ud af dialogen kan vokse nye ideer, som ingen af parterne havde tænkt på før. For eksempel ideer til hvordan landmandens planer kan kombineres med natur- eller turistinteresser.

Erhvervsmøder

Møder med andre erhvervsdrivende i landområderne svarer til landmandsmøderne. Der kan for eksempel være tale om en virksomhed i turistbranchen, en produktionsvirksomhed eller en maskinstation, som går med tanker om at udvide i så stort omfang, at virksomheden vil sætte et større præg på lokalområdet, end den hidtil har gjort.

Også erhvervsmødet forberedes med en grov-screening af nærområdet med fokus på de forhold, der kan få betydning for virksomhedens fremtidsplaner.

Ligeledes gælder det om at få mødet i stand, før virksomhedsejeren har lagt sig fast på en helt konkret ide om, hvordan udvidelsen skal finde sted. Er planerne først blevet meget konkrete, er det sværere at få en dialog om, hvordan tingene også kan være og hvordan både virksomhedens og andre interesser kan kombineres.

Interessentmøder

Til interessentmøderne inviteres beboere i et lokalområde, lokale borger-, miljø-, natur- og turistforeninger og andre med interesser i området. Her bliver lokalområdets fremtid og de forskellige parter ønsker til udviklingen drøftet. Afhængig af det konkrete formål kan mødet enten handle om udviklingen på en enkelt landbrugsbedrift eller en anden virksomhed, hvor der har været holdt landmands- eller erhvervsmøde; eller det kan være udviklingen i lokalområdet som helhed, der er på dagsordenen.

Interessentmødet skal give input til den fremtidige planlægning og søge at forene eventuelle modsætninger mellem forskellige interesser, så de ikke udvikler sig til konflikter siden hen.

Temaer og sted

Interessentmødet holdes en aften i et lokalt forsamlingshus, på en kro eller lignende neutralt mødested.

Hvis anledningen til mødet er planerne på en enkelt landbrugsbedrift eller virksomhed, forberedes dagsorden og temaer på landmands- eller erhvervsmødet med den pågældende bedrift/virksomhed.

På interessentmødet gælder det om at få en dialog om, hvordan forskellige interesser kan spille sammen i nærområdet. Er der for eksempel naturarealer eller turistinteresser, der gør, at det er bedre, at landmanden placerer sit nybyggeri på det ene sted frem for på det andet? Eller kan anlæg af en ny adgangsvej gøre det acceptabelt for naboerne, at et større landbrug eller anden virksomhed udvider?

Baggrunden for projektet

Bag arbejdet med at skabe rammer for en mere struktureret dialog, som det er udført i projekt Fra Plan til Handling, ligger fra kommunens side en ambition om i højere grad at være positiv sparringspartner for det lokale landbrug og øvrige erhvervsliv. Målet er at styrke den lokale erhvervsudvikling ved i højere grad at kombinere kommunens to traditionelle roller som henholdsvis myndighed og yder af service til erhvervslivet.

Samtidig er landbruget i såvel Jammerbugt Kommune som resten af Danmark inde i en rivende strukturudvikling og udskillelisesproces, hvor de overlevende bedrifter bliver stadig større og dermed sætter et stærkere præg på lokalområdet.

Det er derfor også i landbrugets interesse, at der udvikles nye former for dialog og planlægning, som gør det muligt for bedrifterne at udvikle sig med accept fra det omgivende samfund.

Projekt 'Fra plan til handling i det åbne land' er støttet af EU's landdistriktsprogram, Promilleafgiftsfonden og Region Nordjylland.

For flere oplysninger kontakt

Landdistriktschef Jørgen Korning, SEGES, jgk@seges.dk

Teamchef Jesper Hansen, Jammerbugt Kommune, jph@jammerbugt.dk